

Jan Wauters

De taalminnaar op de motor

1939 - 2010

Jan Mulder, Tom Lanoye én Jan Wauters over Zuid-Afrika en het WK voetbal: dat zou een uurtje verbaal smullen worden tijdens 'Phara'. Helaas, hun verbale clash op 18 mei 2010 bereikt nooit de huiskamer. 'Geen Phara vanavond wegens onvoorziene omstandigheden' verschijnt enkele minuten voor de uitzending mysterieus op het scherm. Later wordt duidelijk waarom. Vlak na de opnames is Wauters immers in elkaar gezakt. Heel ernstig, weet iedereen meteen. Fataal, zo blijkt op 4 juni.

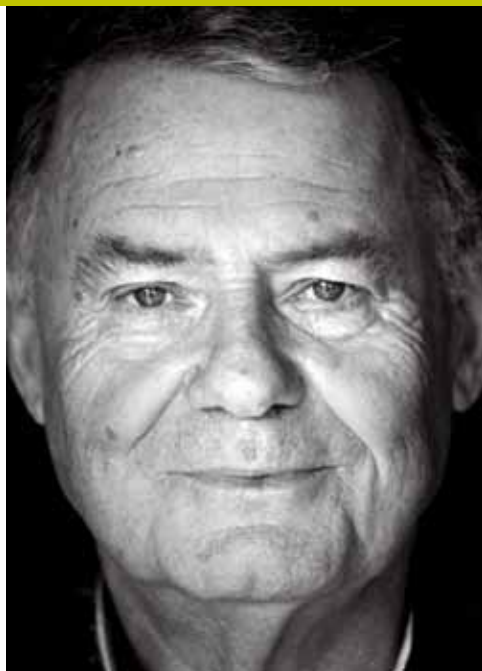
Eerst Grieks-Latijnse, nadien Germaanse filologie. Het staat in de sterren geschreven dat kruidenierszoon Jan Wauters zijn leven met taal zal vullen. Na zijn studies kiest hij heel even voor de zekere weg - als leraar - maar vanaf 1964 smijt hij zich helemaal op de radio. Op de sportverslaggeving vooral.

Smijten: is er een beter werkwoord denkbaar? Wauters briest mee met de sporters, duikt op hun wiel, vliegt met de bal in de goal. Maar nooit vrijblijvend. Nadien volgt de nuchtere, kritische analyse. En dat allemaal in dat wonderbaarlijke, beeldrijke Nederlands van hem.

Gedurende meer dan drie decennia is Jan Wauters de norm voor sportverslaggeving op de radio. Dokkerend achter op de motor over de kasseien tijdens Parijs-Roubaix, bevriezend op een onooglijke persbank van een obscure derdeklasser of genietend in het spoor van een superieure Hinault: het maakt hem allemaal niet uit. Zolang hij de sporters maar kan aanraken, ruiken, hun pijn voelen.

De Nederlandse verslaggever Theo Koomen is helemaal de kluts kwijt wanneer landgenoot Jan Janssen in 1969 de Ronde van Frankrijk wint in de afsluitende tijdrit. Jan Wauters neemt de microfoon dan maar even over.

Zo ruikt en voelt hij de pijn van de jonge geweldenaar Eddy Merckx, nadat hij in 1969 uit de Ronde van Italië is gezet: betrappt op amfetamines. Zo beleeft hij op bijna 'orgastische' wijze — het woord is van Wauters — de triomf van de nationale ploeg tegen de Sovjet- Unie tijdens het WK voetbal 1986.

Jan Wauters 2008

Fotobron: Michiel Hendrickx / Wikimedia Commons

Mag hij niet meer ruiken of voelen? Dan hoeft het voor hem niet meer. Zo neemt hij in 1992, na 25 edities op de motor, met heel veel pijn afscheid van de Ronde van Frankrijk. Die is voor hem te groot, te koel geworden.

Het WK voetbal in Frankrijk (1998) wordt zijn laatste grote evenement. Twee jaar later geeft hij de fakkel door en kiest hij voor Zuid-Afrika als tweede thuis tijdens de koude wintermaanden. En precies in dat nieuwe vaderland vindt in 2010 voor het eerst een WK voetbal op Afrikaanse bodem plaats. Het laat zich raden dat de media Wauters massaal weten te vinden in de aanloop ervan.

Jan Wauters overlijdt precies een week voor dat WK van start gaat.

Ook met de pen is Jan Wauters erg bevlogen. Hij werkt onder meer voor NRC-Handelsblad, schrijft artikels voor het Nieuw Wereldtijdschrift en brengt verschillende boeken op de markt.

